

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/123/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111217376
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2012:5111217376.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľky: S. A., rod. F., nar. X.X.XXXX, bytom O. XX N., štátny občan SR proti odporcovi: G. C. A., F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, štátny občan SR, právne zastúpený U. P. E., advokát so sídlom M.R. Q. XX, N. o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela mesačne sumou 250,- eur od 1.5.2011 **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom podaným dňa 26.5.2011 domáhala rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu mesačne sumou 250,- eur od 1.5.2011 s odôvodnením, že ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené, navrhovateľka je na materskej dovolenke a peňažné prostriedky vyplácané Sociálnou poisťovňou jej nepostačujú na živobytie.

Odporca s návrhom nesúhlasil, návrh považoval za plne nedôvodný. Uviedol, že navrhovateľka má tretie nemanželské dieťa od rôzneho partnera v priebehu pár rokov a nezodpovedne nakladá s finančnými prostriedkami. Za danej situácie určenie vyživovacej povinnosti by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi vzťahujúcimi sa k predmetu konania a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľka v priebehu konania zotrvala na podanom návrhu a jeho skutkovom odôvodnení. Uviedla, že ich manželstvo je rozvedené a z manželstva pochádzajú dve deti. Nakoľko je na materskej dovolenke s malým D. P. nar. XX.X.XXX1, ktorý sa narodil po rozvode s iným partnerom nemá možnosť zaobstarat' si iný príjem. Je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 194,70 eur a prídavku na päť maloletých detí vo výške 112,70 eur. Býva spolu s deťmi, o ktoré sa príkladne stará sama. Jej mesačné výdavky predstavujú náklady nájomného byt 290,- eur, plyn 9,- eur, elektrina 49,79 eur. Je držiteľkou živnostenského oprávnenia v predmete činnosti stavebníctvo, konateľkou obchodnej spoločnosti a zakladateľský vklad (2.500,- eur) splatila za podpory firemného investora. Obchodná spoločnosť nie je zatiaľ ekonomicky aktívna.

Odporca v priebehu konania žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že z manželstva pochádzajú maloleté deti Ľudmila a Janka, pričom v súčasnosti má už piate dieťa s tretím mužom a navrhovateľka má riešiť svoje právne vzťahy so súčasným partnerom s ktorým má dieťa. Navrhovateľka dostala sa do situácie vlastnou vinou, dlhodobým cieľným striedaním partnerov, spôsobom života a nie je možné aby odporca

sanoval jej neustále životné prešľapy. Odporca bol nútený vo veci maloletého H. B. a D. P. domáhať sa konania o zapretie otcovstva.

Súd vzal za nesporne preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 33C 126/2009 zo dňa 31.3.2011 (čl. 5) manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 22.4.2011. O úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode maloletá Ľudmila (nar. 1.4.19939) a maloletá Janka (nar. 23.5.2000) boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zviazaný plnením výživného v sume 150,- eur mesačne na každé dieťa samostatne.

Bolo v konaní medzi účastníkmi tiež nesporné, že odporca počas trvania manželstva a po rozvode ich manželstva domáhal sa zapretia otcovstva súdnym rozhodnutím, ktoré vedené konania (18C 11/2010, 2C 94/2009, 6C 182/2011) boli právoplatne skončené a súdom určené, že biologickým otcom maloletého B. nar. XX.X.XXXX, H. nar. XX.X.XXXX a D. P. nar. XX.X.XXXX narodených z matky (navrhovateľky) nie je odporca.

Z potvrdení Sociálnej poisťovne a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. (čl. 23,50) súd zistil, že navrhovateľke za obdobie od 17.4.2011 bolo vyplácané materské a v súčasnosti je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa za rok 2012.

Z výpisu z obchodného registra (čl. 52) súd zistil, že od 2.2.2012 v obchodnej spoločnosti VR M. s.r.o. Q. S. XX Žilina spoločníkom a konateľom je navrhovateľka a od 19.10.2011 je navrhovateľka podnikateľským subjektom, živnostenské oprávnenie má vydané v predmete podnikania stavebné činnosti, faktoring a forfaiting (čl. 53).

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pri tom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, po zhodnotení vyššie uvedených skutočností a vychádzajúc zo zákonných hľadísk podľa citovaných ustanovení Zákona o rodine dospel súd k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela podľa návrhu navrhovateľky. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal z toho, že príspevok na výživu rozvedeného manžela je podmienený tým, že bývalý manžel nie je schopný samostatne sa živiť, jeho situáciou sociálneho zabezpečenia a mal na zreteli aj to, že inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich s manželstvom. Je potrebné tiež uviesť, že rozvedený manžel má právo žiadať od bývalého manžela len príspevok na primeranú výživu, čím mal zákonodarca na mysli priznanie výživného menšieho rozsahu ako v prípade, keď manželstvo trvá a manželia majú právo na zásadne rovnakú hmotnú a kultúrnu úroveň. Z doterajšej súdnej praxe vyplýva, že rozvedený manžel nie je schopný samostatne sa živiť spravidla v tých prípadoch, keď sa stará o deti do troch rokov veku, prípadne o deti staršie, avšak invalidné, vyžadujúce osobitnú starostlivosť alebo o deti, ktoré z rôznych dôvodov nemôžu byť umiestnené v kolektívnych zariadeniach. Počas prehodnocovaného obdobia v konaní bolo nepochybné, že účastníci konania sú bývalí manželia, ktorí v spoločnej domácnosti nežijú a maloleté dieťa D. P. nar. XX.X.XXXX, o ktoré sa navrhovateľka celodenne osobne stará pochádza z jej iného partnerského vzťahu než s odporcom. Súd je toho názoru, že pokiaľ je navrhovateľka odkázaná na dávku sociálneho poistenia (rodičovský príspevok na dieťa) nemôže samo o sebe bez

ďalšieho znamenať, že je neschopná samostatne sa živiť a táto skutočnosť nemôže viesť k plneniu vyživovacej povinnosti odporcu voči bývalej manželke ani v minimálnej sume. Je potrebné tiež uviesť, že v prejednávanej veci ani starostlivosť navrhovateľky o maloleté dieťa nemožno považovať za preukázaný pokles jej pracovnej schopnosti a možnosť zaobstaráť si zdroj príjmu s poukazom na jej podnikateľskú činnosť. Preto súd po zhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností a skutočnosť, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3) návrh navrhovateľky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania súd opiera o ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, zákonného ustanovenia ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. V citovanom ustanovení je zakotvené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliadol na okolnosti finančnej odkázanosti navrhovateľky na sociálne dávky, ktoré ju viedli k uplatneniu práva na súde a preto súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).